

رئیس - آقای داور

(اجازه)

داور - بنده گمان میکنم این مسئله بجای خودش صحیح است ولی مجلس کاری دیگر هم دارد لایحه معافیت ماشین های صنعتی از حقوق گمرکی را بنده تقاضای کنم جزء دستور شود.

رئیس - رأی می گیریم باین پیشنهاد آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در درجه پنجم پیشنهاد آقای آقای آقاسید یعقوب و حاج میرزا عبدالوهاب آقایانی که تصویب می کنند که جزء دستور باشد قیام فرمایند.

(غالب نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد. جلسه آینه روز ۳ شنبه. دستور هم لایحه عوارض بلدی. آقای تقی زاده.

(اجازه)

تقی زاده - بنده يك كلمه عرض داشتم راجع به مسئله قرارداد پستی و تلگرافی که برای روز ۳ شنبه تصویب نشد آیا اینکه در مجلس تصویب نشد مقصود این بود که در درجه دوم و سوم نباشد یا اینکه خیر در صورتی که این عهدنامه جاری است مقصود این است که مجلس می آید بنا بر این بنده تقاضا می کنم در درجه پنجم یا ششم هر وقت صلاح میدانند جزء دستور شود.

رئیس - بنده همچو خیال میکنم رانی که داده شد برای این بود که روز مخصوص برای این کار معین نشود تا مسائل جزئی دیگری که هست آنها بگذرد بعد در فرصت باین مسئله مهم بیر دازیم. در درجه بعد خواهد بود.

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

(مجلس يك ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملك

منشی علی اقبال الممالک
منشی معظام السلطان

جلسه ۱۰۶

صورت مشروح مجلس
یوم سه شنبه شانزدهم
جدي ۱۳۰۳ مطابق دهم
جمادی الثانیه ۱۳۴۳

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید

صورت مجلس یوم یکشنبه ۱۴ جدي را آقای اقبال الممالک قرائت نمودند

رئیس - آقای افشار (اجازه)

افشار - بنده بعد از تصویب صورت مجلس عرض دارم

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - عرض بنده هم بعد از تصویب صورت جلسه است

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بعد از تصویب صورت مجلس عرض دارم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - عرض بنده هم بعد از تصویب صورت جلسه است

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده هم عرض مختصری دارم.

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

آقاشیخ علی طهرانی - موافق نظامنامه و قانون اساسی باید صورت حاضر و غایب در صورت مجلس نوشته شود.

در جلسه سابق و این جلسه صورت حاضر و غایب آقایان نمایندگان را بنده نشنیدم بخوانند

رئیس - کمیسیون موجود نیست که صورت حاضر و غایب را تنظیم کند هر وقت کمیسیون تشکیل شد در این باب رأی می گیریم. دیگر ایرادی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - آقای افشار (اجازه)

افشار - از چندی قبل آقایان نمایندگان محترم برای اصلاح امر معارف ایالات و ولایات جدیدت فوق العاده بخرج داده اند و آقایان تصدیق میفرمائید که مسئله صحیح و معارف ولایات و ایالات بطوری خراب است که لازم بتشریح نیست همانطور که اگر يك نفر از اروپا بایران بیاید يك نفر مترجم لازم دارد بدبختانه وضعیات معارف آذربایجان هم بطوریست که اگر يك نفر از طهران بخواهد بآذربایجان برود باید يك مترجم همراه داشته باشد

بنابر این برای حفظ حیثیات ایران و ایرانی بهترین وسیله که ممکن است فراهم آید وحدت زبانست و بس وما می بینیم که تاکنون از طرف ملت و دولت تصمیمی در این خصوص گرفته نشده و اهمیتی داده نشده است.

بنابر این يك جمعی از آقایان موافقت فرمودند و يك طرحی تهیه شده است راجع باین که يك عشر از کل عواید غیر خالص مملکتی را تخصیص بدهند برای معارف و صحیه کل مملکت و طرز تقسیم بعدی آنهم معین شده بامراعات قسمت مرکز و ایالات و ولایات.

محترماً تقدیم مقام ریاست می نمایم. (تسلیم نمودند)

رئیس - آقای یاسائی (اجازه)

یاسائی - چندین ماه است که بنده دو

سه فقره سؤال از وزارت داخله نمودم و حالا از حضور آقای معاون.

رئیس - حالا موقع سؤالات نیست باشد برای بعد ایشان تشریف دارند

آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - در جلسه پنجشنبه چهارم جدی بنده اینجایك عرضی کردم راجع بآقای میرزا ابوطالب اسلامیه که از طرف مجلس بدولت تذکر داده شود از این قبیل حرکات جلو گیری کنند بعد ایشان شرحی ببنده نوشته اند در صورتی که بنده برخلاف شرع و خلاف قانون عرض نکرده ام و بکلی در کاغذش قضایا را منکر شده و حال آنکه این کاغذیست که از طرف حکومت نظامی رسیده و دلالت می کند بر اینکه او رفته و بدون جهت مشغول حفر چاه در ملک مردم شده است.

این است کاغذی که ببنده نوشته می نویسد:

در جواب مرقومه مورخه ۲۲ قوس زحمت میدهد.

رئیس - آقا این قبیل مسائل راجع بمجلس نیست

حاج میرزا عبدالوهاب - خواستم عرض کنم برای چه این کاغذ را بمن نوشته است من که خلاف قانونی نکرده ام (همه هم نمایندگان صدای زنگ رئیس)

رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده عرضی ندارم وارد دستور شویم

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - عرضی ندارم

رئیس - دو فقره سؤال از وزارت داخله شده است یکی از طرف آقای تقی زاده و یکی از طرف آقای یاسائی.

سؤالشان را می کنند بعد وارد دستور می شویم.

آقای تقی زاده (اجازه)

تقی زاده - سؤال بنده از وزارت داخله راجع بحال مجوسین و وضعیت مجلسها است چون اطلاعاتی ببنده رسیده بود که حال مجوسین خوب نیست و يك قسمت را هم خودم مشاهده کردم.

گفته می شود که اینها در زمستان لباس کافی ندارند و حتی بعضی اوقات شنیده میشود که لباسهای خودشان را هم از آنها می گیرند و نیز شنیده می شود که بآنها خیلی زحمت و زجر می دهند

حالا بنده بطور قطع نمی توانم بگویم یاره از این اطلاعات صحیح است یا صحیح نیست.

ولی در هر حال مقصود بنده دادن تذکری

بود بوزارت داخله که حقیقت حال و اوضاع مجوسین را توضیح بدهند و بگویند که آیا این مطالب صحیح است یا نه. اگر صحیح است و نظر ایشان راجع کرده است آیا اقدامی در اصلاح آنها فرموده یا خیر

در خاتمه هم می خواهم عرض کنم وقتی که این سؤال را از وزارت داخله نمودم فرستادم بعد ملتفت شدم که گویا در وقتی که من در ایران نبودم معنی سؤال تغییر کرده است.

بن گفتند فلانی مگر از وزارت داخله ملالی دارید؟

در صورتی که گمان می کنم سؤال يك استفساری است از حقیقت يك چیزی و موضوع ملال در بین نیست.

سؤال چیز است که غالباً موافقین دولت می کنند و مؤاخذه نیست.

(بعضی از نمایندگان صحیح است) و مقصود جلب توجه دولت است يك مسئله اگر صحیح بود که اقدامات می کنند و اگر صحیح نبود تکذیب می کنند ما هم ممنون می شویم.

ولی بدبختانه بنده خودم دو سه مرتبه وضعیات مجوسین را دیدم که بسیار دلسوز بود و باعث شد که بنده در این موقع سخنی زمستان حال آنها را یادآوری کنم.

معاون وزارت داخله - همانطور که بیان فرمودند سؤال غالباً در مجلس موجب توضیح يك مسائلی می شود که شاید قبل از بیان آن مسائل مطلب واضح نباشد و مثبت باشد وقتی سؤال آقای تقی زاده رسید بنده منتقم شردم و يك توضیحات کافی راجع بوضع مجوسها و ترتیب حال مجوسین از اداره مربوطه اش که نظمی بود خواستم و مخصوصاً هم مراقب بودم که توضیحات کافی باشد

برای اینکه از ترتیب سؤال نماینده محترم اینطور استنباط کردم که میخواهند يك حقایقی را ملتفت شوند و يك وضعیاتی برایشان روشن نیست خوب درك بفرمایند این است که سؤال ایشان را قسمت قسمت قرائت می کنم و جوابش را هم در قسمت های خودش عرض میکنم در قسمت اول اول سؤال فرموده اند آیا نظر اولیاء دولت متوجه اوضاعی که فعلاً در مجلسهای طهران - وجود است گردیده است یا خیر؟ نظر دولت کاملاً معطوف به اوضاع مجلسها و ترتیب معامله با مجوسین بوده است و در جریان همین امسال چند دله موضوع اصلاحات امر مجلسها و رفع نواقص آنها مورد توجه واقع شده است و يك اقداماتی هم که مقدور بوده است بعمل آمد.

البته يك نواقصی در امر مجلسها هست و آن نواقص بیشتر هستند به نبودن اعتبارات کافی بوده است.

نظمی از او اواخر سال گذشته چندین

فقره راپورت بوزارت داخله فرستاده است برای رفع همین نواقصی که در مجلس ها بوده است.

پیشنهاداتی هم کرده است. نواقصی که در مجلس ها هست البته مربوط است به جزئیات امور زندگانی مجبوسین از حیث ترتیب لباس و غذا و محل و فرش و از این قبیل چیزها. فرد فرد اینها منظور نظر بوده و آنقدری که اعتبارات بودجه امسال اجازه داده است در رفع آنها اقدام شده مشالاً با اینکه اعتبار کافی برای تهیه لباس و غیره نبوده است ولی وزارت جنگ از البسه نظامیان سابق چهارصد دست فرستاده اند.

برای اینکه در موقع زمستان بدرد مجبوسین بخورد و آنها را از سرما حفظ کنند

همین طور برای تهیه فرش و رختخواب و روپوش و غیره و همچنین در نظر گرفته شده بود برای اینکه محل مجلس ها جای خوبی نیست و کمالات آن شرایطی را که باید دارا باشد دارا نیست یک محل مخصوصی در خارج شهر تهیه شود که از حیث هوا و نواکات صحی جامع شرایط باشد اینها البته در نظر هست و باید وسائلش فراهم شود و اقدام هم خواهد شد.

این از حیث نظریاتی که فعلاً راجع باصلاح امور مجلس ها در نظر است و یک قسمت هم اقدام شده است.

جمله دوم سؤالشان می فرمایند آیا صحت دارد که رفتاری که در آن زندان با مجبوسین می شود کمیابینی موافق عدالت و انصاف نیست؟

عرض می شود رفتاری که با مجبوسین در زندانها می شود مطابق یک نظامنامه هائی است که برای مجلس ها مقرر است و مأمورینی که مراقب و محافظ مجبوسین هستند يك تکالیفی دارند و مطابق آن نظامات رفتار می کنند و بهیچوجه اجازه ندارند با مجبوسین بدرفتاری کنند.

حتی استعمال يك کلمات خشنی هم نسبت بآنها نباید بشود و هر مأموری که برخلاف این ترتیب رفتار نماید بموجب همان نظامنامه ها تحت مؤاخذة و مجازات در می آید. بنده از این حیث کاملاً می توانم اطمینان بدهم.

اما در باب جلب مظنونین و ترتیب معامله بآنها موقعی که جلب می شوند به نظمی يك ترتیبیاتی دارد.

وقتی که جلب شدند موقتاً در محل صاحب منصب کشیک که يك توقیف گاه موقتی است يك تحقیقات مقدماتی از آنها می شود.

بعد از آنکه معلوم شد و از جرم قرائن و شواهدی بدست آمد آنوقت تکلیفشان معلوم می شود و آن توقیف گاه اولی در واقع يك توقیف موقتی است و در آنجا هم

بهیچ وجه بد رفتاری با مظنونین نمی شود پس از اثبات جرم بمجاكم مربوطه مراجعه می شود.

قسمت سوم سؤالشان این است که آیا ممکن است دولت در باب این زندانها وعده مجبوسین و مدت توقیف آن هادر آنجا و عاقبت آنها اطلاعات کافی بمجلس بدهد. مخصوصاً آیا دولت مطلع است که لباس مجبوسین را از آنها سلب و غصب می کنند و در این سرمای زمستان آنها در زحمت هستند؟

قسمت لباس را که عرض کردم علاوه بر اینکه بهیچ وجه لباس از آن ها گرفته نمی شود حتی لباس هم اگر نداشته باشند بآنها داده می شود.

چنانچه امسال چهار صد دست لباس بآنها داده شد.

اما در باب توضیحی که راجع بترتیب مجلس ها خواسته اند اگر چه خیلی مفصل است و يك قدری صرف وقت می کند ولی حتی المقدور مختصراً عرض می کنم که مجلس ها چهار قسمت هستند هر کدام برای يك نوع از مظنونین و مقصرین است و يك نظامات علیحده هم دارند.

اول مجلس نمره يك است برای مقصرین مهم و سارقین عمده و اشخاصی که باید منفرداً حبس شوند.

برای اینکه اگر مجلس انفرادی نباشد موضوع جرم آنها درست ممکن نمی شود تشخیص و تعیین کرد و این مجلس ها يك نظام نامه های مخصوصی دارد و در واقع مجلس انفرادی است و در مواقع معینه برای آنها غذای می برند.

و گردش می برند از برای اینکه هوا بخورند.

قسمت دوم مجلس نمره دو است که متعلق است بمظنونین و مقصرین سیاسی و وضعیت مجبوسین نمره دو غیر از وضعیت نمره يك است. اینها يك آزادی هائی دارند و می توانند با کسان و بستگان خودشان ملاقات کنند و روزنامه و کتاب بخوانند یا مکتبه نمایند منتهی در تحت نظر و تفتیش اداره نظمی.

قسمت سوم مجلس نمره ۳ است و این مجلس متعلق باشخاصی است که از طرف مهاكم صالحه محكوم بمدتی حبس هستند و اینها در هفته يك روز تعطیل دارند و می توانند با کسان و بستگان خودشان مراد کرده کنند ولی البته در تحت يك ترتیبات و تفتیشاتی.

اگر این مجبوسین لباس و ترتیب زندگانشان در مجلس کافی نباشد و احتیاجاتی داشته باشند حتی المقدور از طرف نظمی بآنها مساعدت می شود که آسایش داشته باشند.

برای تمام این مجبوسین حمام و مریضخانه مخصوصی هست و همچنین وسایل دیگری

که لازمه نگاهداری آنها هست حتی المقدور فراهم است و چون در ضمن سؤال خودشان ذکر فرموده بودند که اشیائی از آنها گرفته میشود داده نمی شود. عرض کردم لباس که از آنها گرفته نمی شود حتی اگر نداشته باشند هم بآنها داده می شود. فقط چیز هائی که از آنها گرفته می شود اشیائی است که ممکن است بوسیله آنها فرار یا انتحار کنند از آنها گرفته میشود و در دفتر مخصوص بانمره ثبت میشود و بعد از استخلاص بآنها عیناً داده می شود و بهیچ وجه چیزی از آنها گرفته نمی شود.

مجبوسین از نقطه نظر نظامات مجلس البته باید در تحت يك ترتیبات معینی باشند که اگر از آن قواعد و نظامات تخلف نمایند محكوم به يك تنبیهاتی میشوند که آن تنبیهات هم جزئی است و زحمت بدنی نیست فقط آن هفته يك روز تعطیل از آنها گرفته می شود و از آن تعطیل محروم می مانند.

این يك تنبیهی است که ممکن است درباره آنها اعمال شود و الا جز بدنی و غیره نیست.

مریضخانه نظمی دارای وسایل است که نسبتاً کافی است از برای مرضی و از نقطه نظر رفع احتیاج کاملاً بدرد مجبوسین می خورد و برای اشخاصی که مبتلا بامراض مسریه هستند جاهای مخصوصی هست و کاملاً در آنجا هم مراعات امور و ترتیب صحی می شود که سرایت نکنند و مرضی کلبه غذای نسبتاً مرتبی دارند.

برای اشخاصی که مدت زیادی محكوم بحبس هستند و با بستی مدت زیادی در مجلس بمانند و مسائل کاری از قبیل نساجی و خیاطی و غیره فراهم شده که کار می کنند و روزی مختصر مزدی هم می گیرند.

غذای مجبوسین هم البته در هر فصلی بافتضای همان فصل تهیه می شود.

مسلم است که بودجه آنقدر کافی نیست غذای هالی بآنها داده شود ولی حتی المقدور هم خوبی غذا و هم ترتیبات صحی مراعات میشود.

مجبوسین که در نمره سه مجبوس می شوند روز انقضای مدت حبسشان با ترتیب معینی مستخلص می شوند و ممکن نیست يك روز تأخیر بشود.

مطابق حکم محکمه از روز اول الی روز آخر در مجلس می مانند و روز آخر مستخلص می شوند.

يك مجلس دیگری هم هست و آن مجلس نمره چهار است که متعلق به نسوان است.

آنها هم در تحت ترتیبات و وظایف معینی هستند و پرستاران و مواظبین زن دارند و آژانهای پیرمرد مراقب این مجلس ها هستند.

از عده مجبوسین سؤال فرموده بودند

عرض می کنم که در برج قوس ۱۳۰۳ یعنی یکماه قبل عده مجبوسین مرد دوست و پنجاه ونه نفر - زن هم بیست و پنج نفر و جمعاً دوست و هشتاد و چهار نفر بوده است و این عده نسبت بمده مجبوسین سنوات قبل خیلی کم تر است.

ترتیب جلب مظنونین را سؤال فرموده بودند.

مختصراً عرض می کنم وقتی که جرمی واقع می شود و شخصی مظنون شد از طرف نظمی مقتضی برای تحقیق و تفتیش میروند همین که آثار جرم از طرف مفتش مشاهده شد و آن شخص مظنون شد آن مظنون را جلب می کنند بتوقیف گاه موقتی که عرض کردم (در اطاق کشیک)

و در آنجا از او تحقیقات می کنند و دوسیه مرتب می کنند و علائم و شواهد جرم بقدر کافی در آن دوسیه نوشته شده و دوسیه احاله می شود بمداخه و در محاکم صالحه تکلیف مظنون معلوم می شود.

هر طرز محکمه رای داد ومدتی برای حبس مظنون معین کرد همانطور رفتار می شود.

این بود اجمالاً شرح وضعیات مجلس ها و ترتیب حال مجبوسین و چون نماینده محترم می خواستند تا يك اندازه بیشتر و مفصل تر اطلاع داشته باشند عرض کردم و در خانمه هم عرض می کنم که مراقبت نظمی در امور اداری خودش باندازه که وسایل هست نقصی ندارد مخصوصاً قسمت امور محاسباتی و بودجه اش نسبت بسابق خیلی بهتر است و بیشتر مراقب هستند.

در امور مجلس و مجبوسین هم اگر نواقصی هست بآنها توجه شده و رفع آن نواقص می شود و امیدوار هستم در سال آتی اگر اعتبارات بودجه اجازه بدهد زودتر و کاملتر این مقصود انجام داده شود.

حائری زاده مذاکرات کافی است وارد دستور شویم.

رئیس - سؤال را که نمی شود منع کرد آقای یاسائی.

(اجازه)

یاسائی چون زود تر می خواهیم وارد دستور شویم بدیهی است که سؤال بنده بطور خلاصه خواهد بود.

اولاً يك قسمت سؤال بنده راجع به بلدیة های ولایات است.

چندین سال است بلدیة های ولایات در بیک اشکال مخصوصی تشکیل می شود و هر نقطه ترتیب مخصوصی دارد.

در صورتی که قانون معینی دارد معلوم نیست بچه مناسبت این قانون اجراء نشده یعنی چه مانعی در کار هست که قانون بلدی در بعضی ولایات اجراء نمی شود. در بعضی ولایات بطور تبیض اجراء شده و انجمن بلدی تشکیل داده اند در پاره نقاط هم

قلاننده و نتیجه اش این خواهد شد که بلدیہ بکلی منحل بشود.

آقاسید یعقوب - صبیح است

تدین - بنا بر این بنده پیش نهاد می کنم از دستور خارج شود و در خارج یک فکری بکنند و بعد پیشنهاد کنند

رئیس - شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - بنده مخالفم از دستور خارج شود برای اینکه ذهن همه مسبوق است باین مسئله چرا باستی خارج شود برای اینکه کسی که عقیده اش این باشد مثلا بنده هر وقت هم که بیاید باز در عوارض ارزاق عمومی مخاف هستم از نقطه نظر عقیده است و اما اینکه می فرمایند مذاکراتی نشده بلدیہ لازم است بمانست .

مربوط باین نیست خیلی چیزها را از قبیل بلوغیره ممکن است بیاورند ما هم رأی میدهم مجبور نیستند پول بلدیہ را از کتدم وجوب بگیرند اگر یک مزاری بود که لازم نبود و از زاق عمومی نبود ماری نمیدادیم حق داشتند لایحه را پس بگیرند .

بجهت این مسئله هم بلدیہ منحل نمیشود و اگر نسبت باین اشیا هم دولت پیشنهاد اضافه نکنند ما پیشنهاد می کنیم تا بقدر لازم برای اداره کردن بلدیہ اضافه شود ولی از مالیاتهای باشد که باز زاق عامه صدمه ولطمه وارد نیارود .

مخبر - بنده میخواستم ببینم که بنده میتوانم لایحه رایس بگیرم تا اینکه در کمیسیون تجدیدنظر بشود یا نه ؟

رئیس - گمان نمیکند - رأی می گیریم پیشنهاد آقای تدین

آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اگر کتر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. چند دقیقه تنفس داده میشود

در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید

رئیس - آقای یاسانی (اجازه)

یاسانی - فعلا لایحه دفع آفات حیوانی جزو دستور است و در اینجا بنده در راپرت می بینم یکی راپرت کمیسیون فواید عامه که دارای دو ماده است و راپرت دیگر ماده است و از لایحه دفع آفات حیوانی که در تمام لایحه قانونی که تقاضای اجازه مغارج می نماید .

ثالثا در لایحه قانونی که مالیات یا عوارض برقرار می کند و یا مالیات و عوارضی که سابقا برقرار بوده است تغییر می دهند .

رئیس - تقاضای مغارج نبوده است

شاهزاده شیخ الرئیس (اجازه)

شیخ الرئیس - این يك قسمت از دارائی مملکت است و وقتی که بنا شود يك قسمت از دارائی مملکت دولت کسر شود

پیش نهاد میکنم : کلا بعه واگذارى شصت ذرع زمین راجع بمسجد مقدم مطرح شور شود

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند (اگر کتر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - ماده واحده - قرائت می شود (شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است شصت ذرع زمین مربع اراضی بایر دولتی جنبین که مسجدی آقای حاج میرزا احمد تاجر در چهار بازار حسن علی میرزائی بنا کرده است برای وسعت و احتیاجات مسجد مزبور تخصیص دهند

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده موافقم .

رئیس - آقای سید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب موافقم

رئیس - آقای عراقی

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده هیچ ضرری نمی بینم که باورقه رأی گرفته برای اینکه اگر اگرما حالا باورقه رأی ندهیم ممکن است در آتی نسبت ببعضی املاک خالصه دولت هم يك اشکالاتی پیش بیاید

بعلاوه این اراضی که حالا رای دادیم قابل انتفاع و قابل کشت و زرع است حالا می فرمایند بایر مانده است خیلی از چیزها هست که مالیت دارد و بائر است در هر صورت از طریق مالیت خارج نیست همین اراضی راهم که دولت میخواست از آن استفاده بکنند می توانست ولی نکرده است

و حالا آنرا انتقال می دهد بدیگری و بعقیده من باید باورقه رأی گرفته شود و اشکال من راجع باملاک است که ممکن است بعد ها تولید اشکال نماید

رئیس - نظری که بیان شد بااصل بیست و دوم قانون اساسی گویا موافقت نداشته باشد .

(اصل بیست و دوم بشرح ذیل قرائت شد)

اصل ۲۲ مواردی که قسمتی از عایدات یادارائی دولت و مملکت منتقل یا فروخته می شود یا تغییر در حدود و تقویر مملکت لزوم پیدا می کند بتصویب مجلس شورای ملی خواهد بود

رئیس - در جای دیگر گفته شده است هر گاه مغارجی برای مملکت بشود باید به تصویب مجلس باشد و با آن نظری که گفته شد دیگر این ماده لازم نبود

معدلك هر طور که می فرمایند رفتار می شود .

رای می گیریم که باید باورقه رأی گرفته شود باورقه

آقایانی که تصویب می کنند باید باورقه رأی گرفت قیام فرمایند

آنوقت بمنزله خرج است و جزه دوم ماده ۸۰ شامل آن میشود یعنی باید باورقه رأی گرفته شود .

رئیس - خوب اگر میل دارید اینطور تفسیر می شود ولی بعدا هم از این قرار رفتار می شود . آقای عراقی

عراقی - مطابق این ماده اگر مجلس بخواهد خرجی را تصویب کند که دولت از خزانه خودش يك پولی بدهد آنوقت باید باورقه رأی گرفته شود ولی این جا يك زمین است که بایر افتاده و بر آن يك منفعتی تصور نمیشود و حالا بعد از چند سال منحصر شد دست باین که جزء مسجد شود این که دیگر مغارجی نیست تا این که باورقه رأی گرفته شود و تصور می کنم اخذرای باورقه لازم نباشد.

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده هیچ ضرری نمی بینم که باورقه رأی گرفته برای اینکه اگر اگرما حالا باورقه رأی ندهیم ممکن است در آتی نسبت ببعضی املاک خالصه دولت هم يك اشکالاتی پیش بیاید

بعلاوه این اراضی که حالا رای دادیم قابل انتفاع و قابل کشت و زرع است حالا می فرمایند بایر مانده است خیلی از چیزها هست که مالیت دارد و بائر است در هر صورت از طریق مالیت خارج نیست همین اراضی راهم که دولت میخواست از آن استفاده بکنند می توانست ولی نکرده است

و حالا آنرا انتقال می دهد بدیگری و بعقیده من باید باورقه رأی گرفته شود و اشکال من راجع باملاک است که ممکن است بعد ها تولید اشکال نماید

رئیس - نظری که بیان شد بااصل بیست و دوم قانون اساسی گویا موافقت نداشته باشد .

(اصل بیست و دوم بشرح ذیل قرائت شد)

اصل ۲۲ مواردی که قسمتی از عایدات یادارائی دولت و مملکت منتقل یا فروخته می شود یا تغییر در حدود و تقویر مملکت لزوم پیدا می کند بتصویب مجلس شورای ملی خواهد بود

رئیس - در جای دیگر گفته شده است هر گاه مغارجی برای مملکت بشود باید به تصویب مجلس باشد و با آن نظری که گفته شد دیگر این ماده لازم نبود

معدلك هر طور که می فرمایند رفتار می شود .

رای می گیریم که باید باورقه رأی گرفته شود باورقه

آقایانی که تصویب می کنند باید باورقه رأی گرفت قیام فرمایند

صحبه برود باید آن کمیسیون راپرت بدهد و بالاخره پس از مذاکرات زیاد گفته شد فقط کمیسیون فواید عامه لزوم احداث این مؤسسه را باید تصدیق کند

پس از مذاکره دوام از آن لایحه دولت را کمیسیون فواید عامه تصویب کرد که ماده اولش عبارت از این است که این مؤسسه در تحت نظارت انستیتو پاستور تأسیس می شود و وزارت فواید عامه آنرا تأسیس می کند .

ماده دومش عبارت از این است که يك نفر متخصص در فن بیطاری استخدام نمایند و ولایت هم در آن جا قید شده بود .

حالا کمیسیون معارف هم يك راپرتی داده است و آن این است که مجلس شورای ملی بدولت اجازه می دهد که يك مؤسسه بنام دفع آفات حیوانی در تحت نظارت انستیتو پاستور تأسیس کند و دولت هم هر طور صلاح بداند بوزارت معارف یا وزارت فواید عامه ارجاع نماید

تنها اختلافی که هست این است که در راپرت کمیسیون فواید عامه و فلاحت و تجارت اجازه داده می شود و در راپرت کمیسیون معارف نوشته است که به دولت اجازه داده می شود دیگر بسته به رأی مجلس است که بیکی از این دو راپرت رأی بگیرد .

هر کدام که تصویب شد دیگری محتاج برای نیست .

رئیس - با این نظر مخالفی هست که راپرت کمیسیون معارف مطرح شود

آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - نظر باین که پیش نهاد کنند وزارت معارف است . . .

يك نفر از نمایندگان - وزارت فواید عامه

کازرونی - بلی اشتباه کردم وزارت فواید عامه است چنانکه الان هم دیده می شود که آقای وزیر فواید عامه حاضرند برای این که اگر لازم باشد دفاع کنند و اصولا هم نباید بکمیسیون فواید عامه ارجاع شود و ارجاع هم شده و راپرت هم داد است .

لذا بنده معتمد راپرت کمیسیون فواید عامه مطرح شود .

مخبر کمیسیون معارف - بنده خاطر محترم آقایان نمایندگان را متوجه مینمایم باین که شبه دفع آفات حیوانی و سرم سازی مربوط بامور صحی است و در تمام عالم هم منظور است و این قسمت جزو مؤسسه پاستور است و بمناسبت اینکه انستیتو پاستور در قسمت سرم سازی برای امراض انسانی شعبه دارد و از این جهت برای دولت هم بیشتر مقرون بمرهه و صلاح است که يك شعبه در تحت نظارت همان مؤسسه بنام دفع آفات و سرم سازی دایر نمایند .

از این نقطه نظر این موضوع کاملا مربوط بوزارت معارف و کمیسیون معارف مجلس است .

حالا این لایحه از طرف وزارت فواید عامه تقدیم مجلس شده است و وزارت فواید عامه بمناسبت مسؤلیتی که در خصوص زراعت و نگاهداری اموال و دارائی و سایر امیاجتاج زراعت دارد این لایحه را تقدیم مجلس نموده است در کمیسیون معارف این موضوع کاملا مطرح شد و بالاخره نتیجه این شد که هیچ فرق نمیکند .

برای اینکه چه وزارت فواید عامه این لایحه را تقدیم مجلس کند چه وزارت معارف در هر صورت از طرف دولت تقدیم مجلس شده است و وقتی که در مجلس تصویب شد اطلاع داده می شود و بطوری که در راپرت کمیسیون معارف ذکر شده است بوزارت مالیه و فواید عامه و تجارت و صبحه کل مملکتی حق داده شده است که آنرا اجرا نمایند .

پس مسؤل اجرای آن وزارت فواید عامه و مالیه و صبحه کل مملکتی است باین جهت اگر راپرت کمیسیون معارف مطرح شود بهتر است

وزیر فواید عامه - اجازه میفرمائید بنده چند کلمه عرض کنم

رئیس - بفرمائید

وزیر فواید عامه - اگر بخواهیم از نقطه نظر حقیقت اظهار عقیده کنیم باید اعتراف کنیم که لایحه که از طرف وزارت خانه بنده تنظیم شده است و هر دو راپرتی که از طرف کمیسیون فواید عامه و کمیسیون معارف تقدیم شده است بد تنظیم شده است .

زیرا يك قسمت های زیادی دارند که قابل این است حذف شود

آقای ضیاءالوفاظین در ضمن بیانات خودشان همچو بیان فرمودند که مقصود از این کار سرم سازی است و چون سرم سازی جزو مؤسسه پاستور است لهذا این يك رابطه با اداره صبحه کل مملکتی دارد و این مطلب اینطور نیست .

زیرا تأسیس يك مؤسسه برای جلوگیری از آفات حیوانی فقط سرم سازی نیست بلکه سرم سازی یکی از وسایل جلوگیری آن است .

پس مطلب و اساس مطلب که جلوگیری از آفات حیوانی باشد مستقیماً مربوط می شود بآن اداره با آن وزارتخانه که در هر مملکتی فلاحت آن مملکت را اداره می کند .

مثلا اگر فردا اداره فلاحت راپوزارت هست و تلگراف ضمیمه نمایند آن وقت این مطلب بآنجا مربوط میشود

چلو گیری از آفات حیوانی در تمام ممالک عالم مربوط بوزارت فلاحت است حالا آفات زیاد است و اقسام مختلفه دارد و

تقریباً دو سه ماه قبل این لایحه تقدیم شده است و آنوقت بودجه تصویب نشده بود و لازم بود در این لایحه يك جزئیاتی تصریح شود .

ولی پس از آنکه بودجه تصویب شد اگر این لایحه هم نمی بود مقصود ما امروز حاصل بود برای اینکه در ضمن بودجه عمومی مجلس سی هزار تومان اعتبار برای چلو گیری از آفات حیوانی تصویب کرده و از طرف دیگر هم موافق قانون کثرتات هر يك از مستخدمین خارجی باید بمجلس بیاید و در ضمن آن کثرتات قهراً باستی اجازه استخدام از مجلس خواسته بشود .

ولی حالا چون این دو راپرت باین ترتیب پیشنهاد شده است بنده برای این که کثرتات بشود تقاضا می کنم ماده اول راپرت کمیسیون معارف و ماده دوم راپرت کمیسیون فواید عامه مطرح شود و این دو ماده کاملاً مقصود را تأمین می کند .

مخبر کمیسیون فواید عامه - آقای سردار معظم فرمودند موادی که کمیسیون تنظیم کرده است بکفایتی در مسامحه شده و درست تنظیم نشده است بنده میخواستم خاطر ایشان را باین مسئله متوجه کنم که اگر باصل لایحه خودشان ملاحظه نمایند .

تصدیق می فرمایند که مواد راپرت کمیسیون فواید عامه عین مواد لایحه ایشان است و اگر مواد دیگری تنظیم نکرده است برای این است که مربوط به او نبوده است که مثلا حقوق بیطار را سالی چهار هزار تومان تعیین کند یا اینکه مملکت بیطار را راپرت معین کند .

وزیر فواید عامه - بنده نظرم این نبود که از يك مؤسسه دفاع کنم باینجهت خودم گفتیم اگر انصاف بدهیم هم لایحه ما هم هر دو راپرت کمیسیون بد تنظیم شده است بنده اول لایحه خود را عرض کردم .

پس بعقیده بنده وقتی نظرا سان این است که يك مطلبی باید تصویب شود . دیگر حتما نباید مقید باشد که بهر قیمتی شده ثابت کند آن دیگری لزومی ندارد .

رئیس - پیش نهادی از طرف آقای آقا میرزا شهاب الدین رسیده است قرائت می شود .

(باین طریق خوانده شد)

میرزا شهاب - پیش نهاد می کند که کمیسیون معارف فواید عامه مشترکاً لایحه را تنظیم ننسود . تقدیم مجلس نمایند و این موضوع از دستور امروز خارج شود .

رئیس - آقای آقا میرزا شهاب الدین (اجازه)

دولت این پیش نهاد را کرد ؟

و چون يك شعبه است از آن اداره
و همان کاری را که ما از آن می خواهیم
انجام خواهد داد
لذا برای تامین این مقصود بنده
این طور پیش نهاد کردم که نوشته
شود دولت شعبه مخصوصی بنام دفع آفات
حیوانی و سرم سازی در موسسه باستور
تهیه نماید

رئیس - رای می گیریم بمقابل توجه
بودن این پیشنهاد
آقایانی که قابل توجهش می دانند
قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه نشد
رای می گیریم بماده اول بترتیبی
که قرائت شد.

آقایانی که تصویب . . .
حاج آقا سید علی عراقی - مجددا
قرائت شود:
(مجددا بشرح سابق قرائت شد)
رئیس - آقایانی که این ماده را
تصویب می کنند قیام فرمایند.
(اکثر نمایندگان برخاستند)
رئیس - تصویب شد ماده دوم
(بشرح آتی خواند شد)

ماده دوم - وزارت فلاح و تجارت و
فوائد عامه مجاز است که يك نفر متخصص
فنی بيطاری در حدود سالی چهار هزار تومان
از فرانسه اجیر نماید و کنتراست استخدام
مشار الیه باید بتصویب مجلس شورای
ملی برسد

رئیس - لفظ مجددا گویا زیاد باشد
آقای تدین
(اجازه)

تدین - بنده بعد از تصویب ماده اول
و اینکه مجلس شورای ملی اجازه میدهد
بدولت که شعبه مخصوصی ایجاد کند
ماده دوم رازاند میدانم برای این
که مجلس این اجازه را می دهد و هر وقت
که دولت لوازم این کار را تهیه کرد و
خواست يك نفری را استخدام نماید لایحه اش
را تقدیم مجلس خواهد کرد و مجلس هم
رای میدهد
بنابر این دیگر این ماده موردی
ندارد

رئیس - آقای عراقی
(اجازه)

عراقی - بنده هم فرمایش آقای تدین
را خواستم عرض کنم
رئیس - آقای یاسائی
(اجازه)

یاسائی - بنده هم همین طور
مقدم

رئیس - خوب رای می گیریم بماده
دوم آقایانی که تصویب می کنند قیام
فرمایند

(عده کمی برخاستند)
رئیس - در شد.
پیش نهادی شده است از طرف آقای
ضیاء الواعظین قرائت می شود
(پیش نهاد آقای ضیاء الواعظین
بشرح ذیل قرائت شد)
مقام محترم ریاست مجلس شورای
ملی

حقیر پیش نهاد می نمایم که دو ماده
ذیل بلا یحه کمیسیون فوائد عامه علاوه
شود.

ماده سوم یکی از قراء خالصه اطراف
برای شعبه مزبور تخصیص داده
خواهد شد

ماده چهارم - وزارت فلاح و تجارت
و فوائد عامه و وزارت مالیه و صبحیه کل مملکتی
مأمور اجرای این قانون هستند.

ضیاء الواعظین - بیاناتی که راجع
بماده اول می خواستم عرض کنم بعنوان
يك نماینده بود حالاهم پیش نهاد کردم که
ماده دوم این لایحه که راجع بواگذاری
یکی از قراء خالصه اطراف تهران است
جهت امتحان و نگاهداری يك مقداری
گاو در آنجا برای تهیه سرم

اگر آقایان باصل لایحه که از طرف
دولت بمجلس رسیده است توجه کنند
خواهند دید که در آن لایحه نوشته شده
بود یکی از قراء خالصه را دولت برای این
کار تخصیص خواهد داد بجهت این که
در آنجا يك مقداری گاو نگاهدارند و
سرم درست کنند و بتوانند سرم باندازه کافی
تهیه نموده باطراف مملکت بفرستند و
بعقیده بنده مادام که این شعبه در مؤسسه
باستور دارای چنین محلی برای نگاهداری
گاو زیاد نباشد ما آن استفاده ای که لازم
است از این مؤسسه بکنیم نمیکنیم.

این يك ماده
ماده دیگری که بنده پیش نهاد کردم
این بود که وزارت فوائد عامه و فلاح و
تجارت و مالیه و صبحیه کل مملکتی مأمور
اجرای این قانون می باشند و هر قانونی که
از تصویب مجلس می گذرد باید معلوم شود
کدام وزارتخانه مسئول اجرای آن قانون
است و اگر این قانون همین طور بدون يك
چنین ماده تصویب شود آنوقت مأمور اجراء
ندارد.

در صورتی که وزارت فلاح از نقطه
نظر ذراعت و وزارت مالیه از نقطه نظر مالی
و اداره کل مملکتی هم از نقطه نظر اینکه
حق دارد در امور صبحی مداخله نماید باید این
قانون را اجراء نمایند.

رئیس - آقای نهرانی
(اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهرانی -
عرضی ندارم.
(جمعی گفتند - مذاکرات کافی است)

رئیس - رای گرفته می شود بمقابل
توجه بودن پیش نهاد آقای ضیاء الواعظین
آقایانی موافقت قیام فرمایند.
(عده ای قیام نمودند)

رئیس - قابل نشد. ماده چهارم هم دیگر
صورتی ندارد.

آقا شیخ محمد علی طهرانی -
اجازه می فرمائید؟

رئیس - راجع بچه مطلب است
طهرانی - راجع باینکه در اینجا
ماده اول نوشته شده در صورتی که باید
ماده واحده نوشته شود.

رئیس - ماده واحده می شود
در ثانی دیگر رای گرفته نمی شود.

وکیل الملک - بنده در دستور عرض داشتم
رئیس - دستور جلسه آتیه قانون
انتخابات است که از سابق معین شده.

معاون وزارت عدلیه - لایحه
راجع بتفسیر ماده ۲۳۸ اصول تشکیلات
عدلیه است که تقدیم میشود و سابقاً هم يك
لایحه راجع بتجدید کنتراست مسیو یرنی
مستشار عدلیه تقدیم کردم چون يك نواقصی
داشت آنرا پس میگیرم و این لایحه را تقدیم
می کنم.

رئیس - اگر آقایان اجازه میفرمایند
جلسه ختم شود.

بعضی از نمایندگان - صحیح
است.

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - مؤتمن الملک
منشی - علی اقبال الممالک
منشی - معظم السلطان

جلسه صد و هفتم
صورت مشروح مجلس
یوم پنجشنبه هیجدهم
جدی هزار و سیصد و سه
مطابق دوازدهم شهر
جمادی الثانیه هزار و
سیصد و چهل و سه

مجلس دوساعت و يك ربع قبل از ظهر
بر ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل
گردید.

(صورت مجلس یوم سه شنبه شانزدهم
جدی را آقای اقبال الممالک قرائت نمودند)
رئیس - نسبت بصورت مجلس ایرادی
هست یا نه؟ آقای آقا سید یعقوب
(اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده بعد از تصویب
صورت مجلس عرض دارم
رئیس - در صورت مجلس مخالفی
نیست بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده خواستم آقایان
اعضاء محترم کمیسیون بودجه تذکر بدهم
که راجع بودجه سه آتیه بدولت تا کید
کنند که مثل بودجه امسال نشود که نظریاتی
که در بودجه گرفته شده است عملی شود
خواستم تذکر بدهم که آقایان فراموش